LAISVĄ LIETUVA

NR. 22 (848) S. PAULO — BRASIL — 1965 M. BIRŽELIO — JUNHO 2 D: - XVII METAI

# MANIFESTAS

## LAISVŲJŲ ESTŲ, LATVIŲ IR LIETUVIŲ DVIDEŠIMT PENKERI KOVOS DĖL PABALTIJO VALSTYBIŲ IŠLAISVINIMO METAI

(Elta) Sovietų Sąjunga, pasirašiusi Hitlerio su Vokietija klastingą agresijos sutartį, prieš 25 metus užpuolė Pabaltijo valstybes. Apie 300 000 raudonosios armijos karių užplūdo Lietuvą 1940 m. birželio 15 d., o Latviją ir Estiją — birželio 17 d. Kremliaus emisarai — Dekanozovas, Višinskis ir Ždanovas — sovietų okupacinės kariuomenės padedami, nušalino teisėtąsias vyriausybes. Pabaltijo valstybių nepriklausomybė buvo sutrypta. Jos paverstos sovietinėmis kolonijomis.

Užpuldama savo baltiškuosius kaimynus Sovietų Sąjunga pradėjo jėgos žygį į Vakarus. Tai buvo dabartinės tarptautinės įtampos ir naujo karo grėsmės pradžia.

Savo agresiniais veiksmais prieš Estiją, Latviją ir Lietuvą Sovietų Sąjunga sulaužė savo su šiomis valstybėmis pasirašytas taikos ir nepuolimo sutartis, taip pat kitus savo tarptautinius įsipareigojimus.

Nusavinimai, išnaudojimai, nuskurdinimas, prievartos darbai, žmogaus pagrindinių teisių ir laisvių išniekinimas, rusinimas, terorizavimas, masinės deportacijos ir žudynės — tai sovietinės okupacijos ženklai Pabaltijo valstybėse. Šiais savo nusikaltimais kuriuos ji tebebetęsia, Sovietų Sąjunga sulaužė Atlanto hartos įkvėptą Jungtinių Tautų Deklaraciją, Jungtinių Tautų Chartą, Genocido Konvenciją ir Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją — savo pačios pasirašytus tarptautinio sugyvenimo dokumentus.

Estų, latvių ir lietuvių tautos, savo istorija ir tradicijomis būdamos vakarietiškų pažiūrų bei kultūros, visad tikėjosi Vakarų pasaulio paramos. Jų pasitikėjimą Vakarais stiprino Jungtinių Amerikos Valstybių 1940 m. liepos 23 d. deklaracija, JAV Prezidento 1940 m. spalio 15 pareiškimas, Atlanto Charta, Jaltos Europos Išlaisvinimo Deklaracija, Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų Didžiųjų Vakarų Demokratijų kartotiniai pareiškimai nepripažinti Pabaltijo valstybių neteisėto įjungimo į Sovietų Sąjungą; JAV ir daugelio Europos bei Pietų Amerikos valstybių pripažinimas laisvųjų Pabaltijo valstybių diplomatinių atstovų; pagaliau Jungtinių Tautų tikslai ir principai. Dar daugiau Pabaltijo tautų viltis stiprino kolonializmo visuotinio likvidavimo eiga ir tautų apsisprendimo teisės visuotinis pripažinimas. Azijos ir Afrikos kolonijinių tautų išlaisvinimo sąjūdis padėjo išryškinti sovietinį kolonializmą ir sustiprinti pavergtųjų lietuvių, latvių ir estų viltis. Lietuva, Latvija, Estija tiki, kad kolonializmo viešpatavim likvidavimas nesustos prie Pabaltijo valstybių sienų.

Pasipriešindami savo prispaudėjams, pabaltiečiai aiškiai įrodė savo kietą nusistatymą atgauti laisvę ir didžiai prisideda prie visų Sovietų Sąjungos pavergtų tautų vedamos kovos dėl laisvės ir teisingumo. Nepaisydamos didelių nusivylimų ir sunkių bandymų, Pabaltijo tautos tikį į savo laisvės ir nepriklausomybės atstatymą.

Šią vasarą sovietinis okupantas Pabaltijo valstybėse rengia klaikų spektaklį — 25 metų pavergimo sukakties iškilmas, kurių metu prievartaus pavergtąsias Pabaltijo tautas rodyti dėkingumą savo pavergėjams.

Mes — laisvieji estai, latviai ir lietuviai — suprasdami mums tekusią atsakomybę savo tautų ir istorijos atžvilgiu 25 metų sovietinės agresijos sukakties proga jaučiamės įpareigoti iš naujo pareikšti mūsų tautų siekimus;

MES KALTINAME Sovietų Sąjungą įvykdžius ir tęsiant tarptautinį nusikaltimą Pabaltijo valstybėms;

MES REIKALAUJAME, kad Sovietų Sąjunga atitrauktų savo kariuomenę, policiją ir administraciją iš Pabaltijo kraštų;

MES PRAŠOME laisvojo pasaulio valstybių, ypač Didžiųjų Galybių vyriausybes panaudoti visus taikius būdus ir priemones Pabaltijo ir kituose Rytų—Centro Europos krastuose tautų apsisprendimo teisei vykdyti;

MES TAIP PAT PRAŠOME Jungt. Tautų Komisiją Kolonializmui Likviduoti tuojau vykdyti savo nudelsta prievolę, tuojau pradėti svarstyti sovietų kolonializmą Pabaltijo valstybėse;

MES ŠAUKIAMĖS į visos žmonijos sąžinę suprasti Pabaltijo valstybėms neatitaisytas pavergimo skriaudas ir stiprinti pastangas joms išlaisvinti;

MES DIDŽIUOJAMĖS Estijos, Latvijos, Lietuvos žmonių nepalaužiama rezistencija pavergėjo užmačioms, siekiančioms jų tautinę ir žmogiškąją individualybę sunaikinti;

MES MANOME kartu su savo tautomis, kad dabartiniai sovietų ūkiniai, politiniai bei ideologiniai sunkumai, būdingi totalistinei sovietų santvarkai, žymiai nusilpnino Sovietų Sąjungą ir sustiprino pavergtųjų išlaisvinimo viltis;

MES PAŽADAME stiprinti savo jungtinę organizuotą veiklą laisvajame pasaulyje Pabaltijo valstybių laisvės bylai pagreitinti;

MES, PAGALIAU, PAREIŠKIAME ir laisvajam ir komunistų viešpataujamam pasauliui, neišskiriant nė Sovietų Sąjungos, kad išsilaisvinusios Pabaltijo tautos darys viską, kad užtikrintų savo kaimynams kuo geriausius, valstybinio suverenumo ir teritorinio neliečiamumo abišaliu gerbimu pagrįstus, santykius.

Pabaltijo Valstybių Laisvės Taryba:

Vaclovas Sidzikauskas
Pirmininkas
Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Lietuvos Laisvės Komiteto Pirmininkas

Aleksander Kuett
Vice Pirmininkas
Estijos Laisvės Komiteto Pirmininkas

Vilis Hazners
Vice Pirmininkas
Latvijos Laisvės Komiteto Pirmininkas

Nariai:

Juozas Bachunas
Pasaulio Liet. Bendruomenės Pirmininkas

Peter Lejinš, jr.
Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos Pirmininkas

Olev. M. Piirsalu
Pasaulio Estų Tarybos Pirmininkas

Algis Zaparauskas
Lietuvių Studentų Sąjungos Pirmininkas

Gundega Michel
Pasaulio Latvių Studentų Sąjungos Pirmininkė

Peeter Tabasso
Estų Studentų JAV Sąjungos Pirmininkas

## IŠ VISUR

Iš Maskvos pranešama, kad buvęs Sovietų Rusijos kariuomenės saugumo viršininkas Ivan Serov pasalintas iš komunistų partijos. Oficialiai dar neskelbiama kokie nusikaltimai jo yra padaryti. Ivan Serov daug metų dirba saugumo policijoje ir savo laiku yra buvęs garsaus sovietų žudiko Berija dešinioji ranka. 1963 metais jis buvo atstatytas iš kariuomenės saugumo viršininko pareigų ir perkeltas į žemesnį postą kariu su 700 kitų saugumo policijos valdininkų. Sierovas vykdė birželio 13 dienos lietuvių trėmimus.

---

Kuboje teismas nubaudė 3 metų kalėjimu du žymius valdžios pareigūnus ir komunistų partijos narius už valstybinio turto išeikvojimą ir kitas machinacijas.

---

Vietos laikraščiai rašo, kad buvusiam Brazilijos prezidentui Juscelino Kubitschek yra iškeliami nauji apkaltinimai, už kuriuos jis turėsiąs atsakyti teisme. Juscelino Kubitschek jau beveik metai laiko kaip išvyko į užsienį ir dabar gyvena Paryžiuje, Prancūzijoje.

---

Venezuelos sostinėje Caracas mirė rusų kilmės elgetaujantis Pedro Guler Kop, kuris palikęs bankuose 35 000 dolerių. Tuos pinigus jis susitaupė per daugelį metų elgetaudamas.

---

Anglijoje teismas nubaudė 21 metams kalėjimo Sovietų Rusijai dirbusį šnipą Frank Hossard, kuris už karo paslapčių išdavimą gaudavęs didelius pinigus ir gyvenęs, kaip milijonierius.

---

Brazilijos Respublikos Prezidentas maršalas Castelo Branco pareiškė, kad valdžia visai nemano amnestuoti bei grąžinti politines teises tiems asmenims, kurie po revoliucijos pagal Institucionalinį Aktą buvo nubausti už subersiją ir korupciją.

# Šalin, raudonasis genocidas!

## Petras pas Povila

Neseniai Italijos laikraščiai paskelbė sensacingą žinią — gi, Italijos kairiųjų socialistų vadas Pietro Nenni aplankė popiežių Paulių VI. Kuo toji žinia yra nuostabi ir netikėta?

### GRYNO KRAUJO MARKSISTAS

Nuostabi žinia yra dėl to, kad, visų pirma, gryno kraujo marksistas paprašė audiencijos Bažnyčios galvos ir jai nusilenkė. Tuo pasipiktino ne tik eiliniai socialistai, bet ir artimi Nenni draugai. «Nenni yra pirmas italas socialistas», rašė paskui jo partijos organas, «kuris peržengė Vatikano rūmų slenkstį». Teisingiau būtų parašęs kad «ne pirmas ir nepaskutinis». Juk Giuseppe Saragat, dešiniųjų socialistų vadas, jau nekartą buvo pas popiežių ir prieš trejetą metų vėl pradėjo reguliariai ankyti bažnyčią. Šių metų pradžioje daugumoje krikščionių demokratų balsais jis buvo išrinktas Italijos prezidentu. Bet Pietro Nenni, aršus antiklierikalas, netikintis, žinomas komunistų draugas ir Stalino premijos laureatas vengė Vatikano iš tolo ir nuolatos kovojo prieš Bažnyčios įtaką į viešąjį gyvenimą. Bet jis pajuto esant reikalinga keisti savo nuomonę ir laikysena ir palengva artintis prie tarptautinio moralinio autoriteto, su kuriuo visi nori skaitytis.

### PIRMASIS ŽINGSNIS

Kai popiežius vyko į Palestiną, Pietro Nenni jį išlydėjo erodrome. Tai buvo pirmas nedrąsus žingsnis. Popiežiui grįžtant iš Indijos, Nenni vėl jį sutiko erodrome. Ta proga popiežius, tarsi juokaudamas, jam pasakė, kad jų susitikimo vieta esanti keistoka — vis tame pačiame erodrome, lyg kitur nebūtų tinkamesnės.

### ANTRASIS ŽINGSNIS

Šių metų pradžioje New Yorko mieste buvo sušauktas tarptautinis politikų ir mokslininkų kongresas popiežiaus Jono XXIII enciklikai «Taika žemėje» nagrinėti. Sužinojęs, kad į tą kongresą rengiasi vykti ir Pietro Nenni, popiežius jam palinkėjo laimingos kelionės. Nenni to gesto nepamiršo ir, sugrįžęs Romon, paprašė popiežiaus audiencijos.

### PAS POPIEŽIŲ

Pasimatymas su popiežium užtruko net 50 minučių; taigi dvigubai ilgiau, negu karalių ar prezidentų audiencijos. Žurnalistai, aišku, turėjo progos paspėlioti, apie ką jiedu taip ilgai kalbėjosi. Bet nei popiežius, nei socialistų vadas nė žodelio to neprasitarė ir audiencijos turinys pasiliko mįslė.

### VISAS GYVENIMAS MĮSLĖ

Ne tik toji audiencija, bet ir visas Pietro Nenni gyvenimas yra mįslingas. Jaunas budamas, jis buvo karštas socialistas. Įsigalėjus Mussoliniui, jis perėjo į fašistus ir Bolonijos mieste įsteigė pirmąjį fašistų būrį. Prasidėjus antrajam pasauliniam karui Nenni vėl grįžo į socialistų eiles ir pradėjo organizuoti tą gana pakrikusią partiją. Fašistams tai patyrus, Nenniui teko slapstytis viename Vatikano pastate. Karui pasibaigus, Nenni «užmiršo» kad ilgą laiką valgė popiežiaus duoną ir, «atsidėkodamas» jam užvaišes, sudarė bendrą frontą su komunistais prieš Bažny

(pabaiga 3 pusl.)

LIETUVOJE

## Išrautas Kryžius

Neseniai iš Lietuvos Š Amerikon atvykęs A. Trainavičius papasakojo, jog Marcinkonyse ateistai išrovė kryžių nuo gydytojo kapo.

ANDRIUS TRAINAVIČIUS savo išvykimo dokumentus tvarkė per Vilniaus advokatų sąjungą—kolegiją Teko daug prisivaikščioti į į airias įstaigas Kalbinėjo pasilikti. Net pasą parengus rusai valdininkai sulaikė jį dar vienai savaitei Maloniau elgėsi lietuviai valdininkai. Stengėsi kiek galėdami padėti jam išvykti,

ARDAR TREMIA LIETUVIŲS?

Išvežamas jaunimas; bet skelbiama, kad vykstąs savanoriškai Pasiunčia mergaites į geležinkelio stotis išlydėti. Būna apsirengusios tautiškais rūbais ir su gėlėmis.

KOMUNISTŲ SPAUDA RAŠO

Kovo 6 d «Komjaunimo Tiesa» primena kad per pastaruosius dvejus metus išvyko iš Lietuvos 1500 jaunuolių. Artimiausiu laiku reiks dar 400 Vežamas jaunimas į Kareliją Murmanską, Archangelską, Komi respubliką.

KĄ JIS TEN VEIKIA?

Tiesia geležinkelius stato sovchozų pastatus, dirba miškuose Matyti tiems darbams Arktikos (šaltojoje juostoje) pritruko žmonių, kurių ten buvo anksčiau privežę.

KAS YRA VILNIAUS KATEDROJE?

Ji paversta muziejumi. Privežta visokių paveikslų iš kažkur paimtų.

Šv Kazimiero koplyčioje (prie katedros) naujų paveikslų dar neprikabinėta, bet iš altoriaus išimtas Šventojo grabas Visa kita palikta Stovi ir pasidabruotos karalių statulos.

Kur dabar yra šv Kazimiero karstas?

Perkeltas į Antakalnį, ir išstatytas didžiajame altoriuje Ta b žnyčia yra labai graži iš vidaus.

VIS TAS KRYŽIUS..

Marcinkonyse 1963 m. vasarą buvo laidojamas jaunas gydytojas Edvardas Liolia, atvežtas iš Žemaitijos. Karstas ir kapas buvo apdėtas raudonais ir baltais vainikais

Motina ant sūnaus kapo, rudenį pastatė medinį kryželį. Sužinoję ateistai pakėlė triukšmą baidė tėvus teismu ir areštu Mirusiojo motina aiškinosi: «Aš nieko nesakiau, kada jūs dėjote savo vainikus; ir man nekliudykite laikyti tą kryželį.» Tačiau kryžių ateistai išrovė

NEMOKAMAS GYDYMAS LIETUVOJE

— O kaip su tuo pagarsėjusiu nemokamu ligonių gydymu, paklausėme Trainavičiaus.

Atsakė: «Gydymas tai nemokamas Bet ligoniai yra verčiami «duoti dovanų» medicinos pareigūnams. Tam tikslui ligonis išleidžia n o 600 iki 700 rublių, Duoda operuojančiam gydytojui, gailestingosioms sesėrims ir net vedėjui kad, ligonį priimtų, nelaiku neišrašytų ir leistų aplankyti nenustatytu laiku okūbo ligoninėje viena moteris turėjo būtinai pabūti bent 2-3 dienas bet tuvo išrašoma; pasiliko tiktai «davusi dovanų»

«Dovanų duoti» reikia ir kitose įstaigose, — bet įspėjama: «Tiktai niekam nesakyk»

Vaistai yra brangūs ir už juos ligonis turi mokėti. Jei artimose vaistinėse išrašytų vaistų nėra, tai einama į vaistinių valdybą; ji nurodo, kur galima gauti arba atsako, kad tokių vaistų tuo tarpu nėra Vaistus visada lengviau gauna rusai partiečiai

JAV

LIETUVIS NUPIRKO EŽERĄ

Š. Amerikoje, New Jersey Valstijoje inžinierius V. Volertas nupirko Cambridge ežerą ir pietiniame jo krašte esančią žemę New Jersey lietuvių tarpe jis dabar yra stambiausias žemvaldys. Tikimasi, kad jam pradėjus statybos projektus ir daugiau lietuvių galės gauti sklypų namams.

DR. J GIRNIUI 50 M. AMŽIAUS

50 sias gimimo metines gegužės mėn 25 d paminėjo pasižymėjęs lietuvis filosofas ir visuomeninin kas dr. Juozas Girnius Jis gimęs 1915 m. Sudeikiuose, Utenos apskr. Studijas gilino užsienyje Vytauto Didžiojo Universitete dėstė filosofiją, 1951 m įsigijo daktaro laipsnį Montrealio universitete, Kanadoje.

Girnius ypatingai domisi egzistencine filosofija Šalia visos eilės straipsnių išeivijoje išleistų svarbių knygų, Girnius daugiau kaip 10 metų redagavo L. Encikiopedijos tomus Aktyviai reiškiasi visuomenės veikloje, ypač ateitininkuose. Nuo šių metų pradžios yra AIDŲ žurnalo redaktorius. (E)

LIETUVOS KOMJAUNUOLIAI RYTŲ VOKIETIJOJE.

Gegužės 13 d iš Vilniaus į Rytų Vokietiją išvyko komjaunimo delegacija Iš viso 30 žmonių, Jiems vadovauja komjaunimo Vilniaus m komiteto skyriaus vedėjas V. Portniaginas. Komjaunuoliai viešėsią R. Vokietijoje virš 2 savaičių.

TRAKTORIAI DIRBA IR NAKTIMIS

Kai kuriuose Lietuvos kolchozuose ūkio darbai atliekami naktimis. P. Vasinauskas «Tiesoje» (nr 111) pataria lankytis Pasvalio rajone Ten jis patyręs, kad per seją ir rudenį arimų metu nesą nė vieno kolchozo, kuriame naktį stovėtų vikšrinis traktorius, jeigu jis nesugedęs. Pasvalyje naktimis darbas su traktoriais varomas jau daugelį metų.

## Katalikybė Jungt. Amerikos Valstybėse

NEW YORKAS — Tik ką išėjo iš spaudos P. J. Kennedy bendrovės išleistas 1965 m. oficialus katalikų metraštis Jame paminėta, kad Amerikoje yra 45.640 619 katalikų. Katalikų dvasiškiems reikalams patarnauja 58 632 kunigai Pernai įšventinta 1 304 nauji kunigai.

VYSKUPAI IR DIECEZIJOS

Amerikos hierarchija susidaro iš 6 kardinolų. 29 arkivyskupų ir 212 vyskupų Chicagos kardinolas Meyer mirė balandžio 9 d, Iš viso yra 148 vyskupijų ir arkivyskupijų. 7 arkivyskupijos turi per milijoną katalikų: Chicago 2.431 500, New Yorkas — 1.807,880, Bostonas — 1.783,139. Los Angeles — 1,581 015. Newarkas — 1 551 733 Detroitas — 1,494,695 ir Philadelphia — 1 324 853.

Didžiausia vyskupija yra Brooklyno su 1,580 609 katalikais Pittsburghe yra 916 214, Buffalo — 904,204. Clevelande — 853 148, Rockville Center — 806,472, Trentone — 596 375 ir Providence — 540,271.

VIENUOLIAI IR VIENUOLĖS

Metraštis mini, kad broliukų vienuolių yra 12,271, seselių vienuolių yra 179,954. Auklėjimo institucijų yra 14,296.

Visame krašte yra 17 637 parapijos, 304 kolegijos bei universitetai, 1.566 vyskupinės ir parapinės aukštesnės mokyklos, 899 privatinės aukštesnės mokyklos, 10,503 parapinės pradinės mokyklos ir 428 privatinės pradinės mokyklos.

117 vyskupijų seminarijos aukléja 26,762 klierikus Katalikų mokyklas lanko 11, 162,512 katalikų jaunuolių. Katalikų išlaikomų ligoninių yra 952. Jos turi lovų 147,139 ligonių. Ligoninėse pernai gydėsi 16 895 603 ligoniai

Pernai atsivertimų į katalikų Bažnyčią būta 126.209. Krikštų būta 1.310 413. vedybų — 352.458, mirimų — 387 739.

---

A. Mykolaitis Putinas

## SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XIX

(tąsa)

Kedulis atsimena. Jis žino, kad jam būtų labai naudinga, jei duktė tarnautų dvare. Ir tada jis sutiko, ir dabar tam nesipriešintų. Bet jis žino dukters atkaklumą Tiesa, Petro Balsio jau kuris laikas nebėra, ir niekas nežino, kur jis dingo. Dėl to ir dukterį bus lengviau palaužti. Bet kunigas Mackevičius! Jei tas įsikiš ir vėl prigrasins nelaidoti šventoj vietoj, tedaro ponas ką nori, jis klausys kunigo. Didelis susirūpinimas išvagojo Kedulio kaktą giliomis raukšlėmis.

— Tai kaip, Keduli? Ką galvoji? Aš matau, kad į šį reikalą bus dar kas nors įsikišęs r tave pagąsdinęs. Sakyk, kas yra? — jau įsakmiai spaudžia Pšemickis.

— Nieko, ponas — bando atsikalbinėti Kedulis — Aš tai sutikčiau Tegu eitų panelei patarnauti. Nauda mums iš to aiški. Bet motina nuogąstauja. O čia dar ir kunigas Mackevičius prigrasino Taip ir nežinau, kas daryti.

Prievaizdas subruzdo:

— Mackevičius?.. Aš taip ir maniau. Ką gi jis? Atkalbinėjo Katrę? Liepė neiti? Grasino? Poną Skrodskį šmeižė? Ištvirkėliu vadino?.. Sakyk, viską sakyk, Keduli!

Bet Kedulis jau gailisi prasitaręs apie Mackevičių Kaip jis prieš kunigą gali ką sakyti!

— Aš... ne, nieko, ponas... — pradėjo teisintis mikčiodamas. — Kunigas labiausiai, kad aš ko policijai apie tuos palaidūnus Balsį, Pranaitį, Morkų.

— A a!... kad tu nepranestum policijai apie tuos kurstytojus? - pagavo Pšemickis Kedulio žodžius — Žinoma, ir apie poną Skrodskį kalbėjo. Taip kaip pernai rudenį per tą pamokslą, Girdėjai Keduli, tą pamokslą?

— Ne, pats negirdėjau, Moterys pasakojo

— Žinoma, bobos viską išnešioja! Na, tai žiūrėk, laikyk dukterį griežtai Ir kad jokio atsikalbinėjimo! Gauna dvare tarnybą. Turite visi dėl to džiaugtis.

Kedulis pakilo, nužemintai bučiavo Pšemickiui ranką ir susikūrinęs žengė namolei.

— Keduli! — šūktelėjo iš paskos prievaizdas. — Šią savaitę gali neiti į lažą. Pasilsėk. Bet dukteris, žiūrėk, rytoj atvaryki

Atleidęs Kedulį, Pšemickis ėjo papasakoti Skrodskiui, ką girdėjo iš to nuolankaus mužiko. Išgirdęs, kad Mackevičius vėl landžioja po jo baudžiauninkų kiemus ir kursto prieš jį žmones, dvarininkas nebesitvėrė pykčiu

Skarmalius klecha! — šaukė ponas — Ne gana, kad jis pereitą rudenį mane viešai bažnyčioje išplūdo, štai ir privačiai varo agitaciją prieš mane! Prieš Bagynų dvarą ir Skrodskių šeimą, kurios gera darystės Paberžės bažnyčiai visiems yra žinomos Aš esu geras katalikas ir ištikimas bažnyčios sūnus. Aš gerbiu dvasininkus, bet tokius, kurie išikimai tarnauja religijai, palaiko tvarką visuomenėje, moko gerbti vyriausybę, įkvepia liaudžiai nusižeminimą ir klusnumą aukštesniajam luomui, bajorijai, ponams. Daug dar yra tokių kunigų. Bet aš negaliu gerbti šito iššokėlio iš mužikų, kuris savo pašaukimą ir padėtį naudoja neapykantai, neklusnumui, maištui kurstyti! Ir niekas jo ne suvaldo, šito sutanoto maištininko! Jau seniai norėjau rašyti vyskupui Volončevskiui. Tas dar visuomeninę tvarką saugoja. Bet chlopams, girdėjau, ir jis dažnai pataikauja. Moralę mat, saugoti pasišovęs! Ir pats iš chlopų kilęs. Ne, jau geriau ieškosim kitokių priemonių šitam anarchistui suvaldyti.

Kuo daugiau ponas Skrodskis kalbėjo, tuo labiau niršo ir tuo ryžtingiau brendo jame noras pačiam susitvarkyti su Mackevičium. Atsišaukti jį čia, išdėti visą jo elgesio netinkamumą ir pareikalauti — taip, pareikalauti! — nesikišti į dvaro reikalus ir santykius su valstiečiais! Reikia tą klausimą griežtai ir galutinai išaiškinti. Tada matysime, kaip toliau elgtis,

Ir Skrodskis įsako prievaizdui:

— Ponas Pšemicki, pasiųsk tuojau žmogų į Paberžę pas kunigą Mackevičių! Įteiks jam mano raštelį ir parneš atsakymą

Sėdęs prie stalo, jis rašo, kad kunigas būtų taip malonus ir teiktųsi rytoj pavakare atsilankyti pas jį, poną Skrodskį, labai svarbiu reikalu.

(B. D.)

MŪSŲ LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIRETOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.$ 3.000, visoje P Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.$ 5.000. GARBÉS PRENUMER, Cr.$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako

# Lietuvos Vergija ir Mes

Dienomis ir savaitėmis artėjame prie pačios juodžiausios istorinės datos — Lietuvos pavergimo 25 m. sukakties,

Okupantas Sovietų Rusija visomis išgalėmis ir priemonėmis stengiasi šį įvykį atžymėti ir ypač įtikinti naivųjį pasaulį, kad lietuvių tauta nėra pavergta, priešingai — ji išlaisvinta!

Nereikia didelių įrodymų. Faktas aiškus — rusai šeimininkauja Lietuvoje. Bet reikia iš kailio nertis, žodžiais ir darbais visa propaganda rėkti, kad Lietuva laisva ir kad ten labai gera. Jie net drįsta kviesti užsienio lietuvius atvykti ir dalyvauti «išlaisvinimo šventėje».

O ką mes darome? Ką mes darome tom liūdnoms sukaktims artėjant? Kaip mes priminsim pasauliui, kad mūsų tėvynė pavergta?

Puikus dalykas pamaldos S Paulo katedroje. Jos nepamainomos. Geras dalykas ir minėjimo aktas salėje, jei jis bus kaip reikiant pravestas. Abejuose minėjimuose turėtų dalyvauti kiekvienas mūsų brolis ar sesuo senas ir jaunas ir vaikai, kurie tik nesigėdi prisipažinto esą lietuvių tautos atžalos, nors ir svetingon Brazilijos žemėn persodintos.

Bet tokie tegu ir didingi minėjimai, yra vos keletos valandų švystelėjimai. O, kad jie įstengtų įkurti kiekvieno lietuvio širdyje patvarią karštesnę ir didesnę liepsnelę meilės savo kenčiančiai tautai, kad iš minėjimų ir pamaldų išėję, skelbtų toliau tą liūdną pavergimo žinią tarp savo draugų, pažįstamų brazilų ir kitų tautybių asmenų, ir laimėtų mūsų laisvės kovai rėmėjų, draugų! Kad pasiryžtų patys likti ištikimi lietuviai, lietuvaitės.

Mintys «Darbininko» 26 numerį pasiskaičius

# Komunistu Bloko Suskilimas

IR LIETUVOS IŠLAISVINIMAS

Prof. Juozas Eretas

Nors komunistai savo teorijoj skelbia, kad pasaulio istorijai neišvengiamai eina į visuotinę komunizmo pergalę, tačiau tikrovė rodo ką kita. Pastebimi trys komunizmo nepasisekimai: 1. komunizmas nepaėmė viso pasaulio, kaip jo steigėjas Leninas tikėjosi; 2. pats komunizmas susiskaldė ir tapo nebe monolitiškas: nors Stalinas siekė išlaikyti vieninteli Kremliaus kelią, Tito atsiskyrė ir pasuko savo keliu; 3 pagaliau šalia Chruščiovo Maskvoj atsirado kitas vadovas Mao Pekinge ir taip dingo vienas komunizmo centras.

RUSAI IR KINAI

Tose komunistų valdomose tautose glūdi dar didesnio skilimo priežastys. Rusai yra nelygūs, nepastovūs, — įtampos kraštutinumuose. Kinas gi — ramus, lygus, be įtampos, mandagus, mįslių pilnas. «Kinietis yra pati kultūra, o rusas kultūroj nė iki kelių».

Tautų vadai taip pat skiriasi. Mao — pilnas kultūros, buvęs mokytojas ir bibliotekininkas, «ne tik nešiojo knygas iš spintos į spintą, bet ir skaitė». Stalinas buvo kunigų seminarijoje, — «kad ir ne taip ilgai» Ne toks kultūringas Chruščiovas parodė, kas jis, daužydamas savo batą Jungtinėse Tautose

«Jei kaimynai dėl vieno bendro metro turi nesusipratimų tai ką kalbėti apie Rusiją ir Kiniją, kurios turi bendrą virš 5000 km sieną» Sinkiangas, Pamiras ir išorinė Mongolija — kivirčo sritys.

Rusai turi arti 200 milijonų gyventojų, o Kinija — 730 milijonų, o 20 amžiaus gale turės 2 milijardus, iš kurių galės sudaryti 80 milijonų kariuomenę.

Kinams reikia erdvės «Kinietis negali emigruoti į šiaurę, nes jis yra irgi tuo kultūringas kad bijo šalčio.» Rytuose — japonų salos su 100 milijonų gyventojų taip pat negali jų priimti. Pietuose — Australija, kuri galėtų priimti visus kinus, bet pakeliui turėtų perlipti visą grupę salų. Vienintėlė galimybė — veržtis į pietų Sibirą ir eiti į vakarus 1962 m. jau buvo sienų peržengimų. Kinija stiprėja. Kad nėra popie inė jėga, tai rodo jų pasigamintos ir jau išsprogdintos dvi atominės bombos. Rusai turės skaitytis su šia jėga.

(Bus daugiau)

Tu negali savo gyvenimo nei prailginti, nei praplatinti o tik pagilinti

Maršalas Foch.

Mūsų valia dažnai esti netvirta dėl to, kad kūnas yra persilpnas įvykdyti josios įsakymus

Tihamer Toth

Krikščionybė pažada žmones padaryti laisvus; ji nežada padaryti juos nuo nieko nepriklausančiais.

W R Inge

## Ar Neskelbtini?

Devynioliktame «M. L.» numeryje LSB Valdyba, šaukdama savo revizijos komisijos bei patariamojo organo narius posėdžio, tarp kitų darbotvarkės punktų paskelbė, jog būsianti svarstoma ir «2. Naujų narių priėmimo akcija».

Svarstymo rezultatai iki šiol nepaskelbti. Bet ta proga atrodo reikalinga paklausti, kodėl iki šiol dar nepaskelbti naujieji Lietuvių Sąjungos Brazilijoje įstatai? Juk įstatai parodo, kokių tikslų kuri draugija siekia, kokias priemones naudoja, ką savo nariams duoda, kokias teises nariai turi ir kokias pareigas apsiima. Argi galės būti sėkminga naujų narių verbavimo akcija, kai visuomenė dar nežino Sąjungos įstatų?

(pabaiga iš 1 pusl)

čią ir krikš. demokratų partiją. Tačiau kai Alcide de Gasperi, krikščionių demokratų vadas, jį pakvietė į savo koaliciną ministerių kabinetą Nenni šiek tiek aprimo. Neilgam būdamas kabinete, kartu su Togliati (komunistų galva Italijoje), jis pradėjo ardyti de Gasperi vyriausybę, tikėdamasis pats tapti ministeriu pirmininku. Bet Italijos tauta 1948 metais parodė tokį didelį pasitikėjimą krikšč. demokratų partijai, kad Nenni nebeteko vilties paimti valdžią ir perėjo opozicijon. Tuomet jo paties partija suskilo į kairiuosius ir dešiniuosius socialistus

PO SUSKILIMO

Dešinieji socialistai, vadovaujami Giuseppe Saragat rėmė de Gasperi ir padėjo jam pravesti reikalingiausias reformas. De Gasperiui mirus, jie pradėjo svyruoti. Kai 1954 m. Rusijos kariuomenė užėmė Vengriją ir atstatė nuverstąją komunistų valdžią, Nenni prielankumas Rusijos komunistams pradėjo ataušti. Iš jo paties ir iš komunistų partijos tada išstojo keletas žymių vyrų ir aiškiai pasisakė prieš Rusijos imperializmą. Turėdamas Stalino premiją Nenni komunistų elgesio nepasmerkė ir labai stengėsi apsaugoti savo partiją nuo subirėjimo. Šį kartą partijos skilimo išvengė, bet rūgimas nenustojo.

1963 m. Italija rinko parlamentą. Rinkimai parodė komunistus stiprėjant, o krikšč. demokratus silpnėjant. Norėdamas sulaikyti komunistų stiprėjimą Aldo Moro, naujasis krikšč. demokrat. lideris, sugėsi įtraukti į ministerių kabinetą ne tik dešiniuosius, bet ir kairiuosius socialistus. Nenni pasižadėjo remti jo programą parlamente, bet ilgą laiką nenorėjo įeiti vyriausybėn. Galų gale sutiko. Dabar Pietro Nenni yra vicepremjeras.

REIKŠMINGAS PAVYZDYS

Pietro Nenni yra būdingas pavyzdys kaip senos stiliaus marksistas, žiūrėdamas į gyvenimo tikrovę ir negalėdamas pamiršti Markso teorijų, blaškosi iš vietos į vietą, nerasdamas kur galvos priglausti. Jis savo akimis regėjo, kaip Hitlerio ir Mussolinio sugriautą Europą atstatė krikščionys demokratai. Pradžioje jis buvo linkęs su jais bendradarbiauti. Bet būdamas artimesnis komunistams, jis sudarė su jais bendros veiklos planą. Tačiau jis matė, kaip socialistai susidėję su komunistais, pav. Rytų Vokietijoje, Lenkijoje, Vengrijoje ir kitur visur pralaimėjo, visur juos komunistais suvirškino. Juk ir Italijoje per paskutiniuosius rinkimus komunistai laimėjo lygiai tiek vietų parlamente, kiek socialistai pralaimėjo. Todėl toliau bendradarbiauti su komunistais būtų tas pat, kaip lysti smakui į nasrus. Dėl to tai nors svyruodamas ir delsdamas, Pietro Nenni priėmė Aldo Moro pakvietimą ir įstojo į koaliciną vyriausybę. Tiesa, jog partija nedaug teturi balsų. Bet kartu su respublikonais ir dešiniaisiais socialistais, jie padeda atsverti liberalų ir komunistų svorį. To pakanka.

IR DABAR?

Dabartinė Italijos padėtis yra labai panaši į 1922 metų. Skiriasi tuo, kad 1922 m. politinius streikus organizavo socialistai, norėdami nugriauti liberalų valdžią, o dabar juos organizuoja komunistai, norėdami pakenkti krikšč. demokratams. Anais laikais krikščionių demokratų lideris kun. Aloyzas Sturzo siūlė katalikams, socialistams ir liberalams sudaryti bendrą frontą prieš fašizmą. 1922 m. socialistai pasiūlymą atmetė. Dabar — priėmė. Dabar fašizmo pavojaus nebėra, škilo rimtas komunizmo pavojus. Nors darbininkų sindikatuose komunistai silpnėja, bet neorganizuotose masėse jie palengva stiprėja. Priklausys nuo Aldo Moro ir Pietro Nenni išminties, kokia bus Italijos ateitis. Reikia ikėtis, jog socialistų vadas Petras, pabuvęs 50 minučių pas popiežių Povilą, pasisėmė tos politinės išminties, kuri Italijai šiandien labai reikalinga.

*Petras Pakalnis.*

# Skystasis Vėžys

Antradienio vakarą Čerkus su naujais ais draugais nuėjo į Anonimių Alkoholikų susirinkimą. Susirinkime iš karto krito į akį už kalbėtojų staliuko stovįs tartum milžinas lokys vyras. Atrodė jis čia ne savo vietoje. Nemokėjo kalbėti. Žiauriai vėlė sakinius. Buvo labai nedrąsus, iškalba menka. O visgi šešetas šimtų vyrų ir moterų klausėsi tartum užburti. Juos pagavo atviras milžino nuoširdumas. Tas žėrėte žėrėjo jo akyse ir balse. Vyras vilkėjo gero skonio drabužius, atrodė gerai pasiturintis. Ir jis buvo b u v ę s alkoholikas. Nors ir nekalbėtojas, jis turėjo daug ko pasakyti.

— Tas psichiatras (nervų ir protinių ligų gydytojas) apipylė mane šalčiausiu vandeniu. Jis drožė, jog aš esąs veidmainys, melagis, niekad nemanąs mesti degtinės. Prikaišiojo, jog esąs užsispyrėlis, įkyrus iki gyvo kaulo, atėjęs, neva, sveikatos patikrinti o išmetinėjąs gydytojui visokias ydas. Girdi, aš eikvojąs jo laiką. Jis neimsiąs iš manęs paskutiniųjų dolerių, nes žinąs, jog aš praradęs darbą, žmoną ir namus, užstatęs kone visus baldus bei kandus.

Čerkus klausėsi pasviręs pirmyn, pravira burna, pakutinėje eilėje sėdėdamas. Ir jis buvo bedarbis, beveik be žmonos ir be cento kišenėje.

— Tai kas man daryti? — paklausiau daktaro, — tęsė milžinas — O tas riktelėjo:

— Eik, prisilak būk prisiakęs ir mirk prisilakęs!

— Aišku aš nebuvau jam svarbus. Trūktelėjau pečiais, pasakiau: «Gerai, seniai žinojau kad man nebėra vilties» ir išspūdinau. Išėjęs pirmą kartą paklausiau patarimo. Prisilakiau, laikausi prisilakęs, tik nepasisekė prisilakusiam numirti. Girtos rankos sumezgė per didelę kilpą ir atsikvošėjau girtuoklių ligoninėje. Čia susidūriau su AA.

Čerkus žavėjosi visišku pasakotojo atvirumu. Jis dar nežinojo, kad apie du trečdaliai klausytojų čia buvo buvę alkoholikai, o kiti, tai jų žmonos

(nukelta į 4 pusl)

# JAUNYSTĖS AIDAS

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA : Redakcinis Kolektyvas

## Relações entre pais e filhos

«Laiškai Lietuviams», publicação dos Padres Jesuitas de Chicago promoveu um concurso de redação sôbre as relações entre pais e filhos os problemas resultantes, O primeiro prêmio foi conquistado por Aušra Marija Gylytė, filha da poetisa Julija Švabaitė Gylienė, estudante de biologia de 17 anos. Nos próximos números de «Mūsu Lietuva» apresentaremos à nossa juventude e a seus pais suas idéias. Lento verifiquem se, no Brasil, os problemas entre pais e filhos lituanos são os mesmos

O Redator

Estou tentando expôs minhas idéias e soluções ditadas pela minha pequena experiência, constituida do que vi e senti convivendo com meus pais em casa com amigos íntimos e colegas da mesma condição social que eu, do mesmo meio. Compreendo que o dever de meus pais não é fácil. Quanto mais cresço e entendo, tanto mais comprendo-os, justifico os e amo-os

Com o tempo, pais e filhos aprendem muito uns dos outros. Os filhos começam a perceber que os conselhos dos pais (conselhos muitas vezes severos), vem do amor que lhes devotam os pais, que, ainda, transmitem lhes o altruismo, que deve ser a fôrça básica e mais forte da família Dele nasce a responsabilidade e a compreensão entre pais e filhos. Obedientes os filhos auxiliam os pais a manter a união da família. Contudo, essa compreensão mútua só é conseguida depois de muitos conflitos

CASA OU LAR?

O lar é o lugar onde se aprende a amar a Deus. Nossa casa é o único lugar onde somos o que realmente somos e onde permitimos aos outros membros da família revelar se. Porém, é pena que essa casa seja apenas um bom lugar para se morar.

Uma casa de regime patriarcal é talvez o mais pernicioso dos ambientes para um jovem, quando os pais estão sempre ensinando ralhando a usando, obrigando Desse modo o lar torna se como um presídio ou como um julgamento para onde os filhos tem medo de voltar e, aos poucos, começa a abandonar Os jovens então procuram escapar quanto antes, desta casa e cedo demais, sem preparo suficiente, penetram na vida.

Mas também existe o outro extremo. A maioria dos pais pensa que não é necessário controlar a vida de seus filhos ou repreendêlos — desse modo, os pais ficam sob o contrôle dos filhos obedientes a suas vontades.

Existe, também, pais que mimam seus filhos O jovem ao qual tudo é dinheiro, automóvel roupas caras, etc para que fique satisfeito e não perturbe seus pais, toma os por inesgotável fonte de dinheiro que lhe proporciona satisfação material. Um belo carro não modifica á um mau caráter, nem o que o dinheiro compra lhe possibilitará uma verdadeira compreensão da vida

É muito importante para um jovem, conhecer o mundo. Os pais que mantem fechados seus adolescentes, que não lhes permitem sair, que os afastam das atividades sociais pensando defendê los das vicissitudes da vida surpreendemse quando seus filhos se libertam Quando chega a idade que os pais julgam conveniente soltá los, os jovens começam gozar a vida, sem freios. Ou então, passam toda a vida semi-inconcientes, psicologicamente retardados

Por isso os pais tem tanta responsabilidade em casa Devem, conpreensiva e convincentemente, explicar aos jovens a razão de viver, a época em qu vivemos, expôr lhe ar regras morais e o valor, para o futuro de obedecê las. Os pais devem estar sempre observando seus filhos, tentando compreender seus anseios. Deveriam procurar, junto com os filhos, discutir cada um dos problemas que surgissem, cada uma das dúvidas, olhar, com justiça para a alma do jovem Feliz a família na qual todos partilham os trabalhos, os segrêdos, a emoção do primeiro amor, as orações, os planos para o futuro!

Continua

## Aristocracia da Inteligéncia

por ALIONIS FILHO

Igualdade absoluta entre os homens é utopia e todos aqueles que a pregam cometem heresia. Nunca houve e jamais haverá igualdade absoluta A filosofia particária que a prega é apostata, pois existe sempre uma «classe dominante», que controla para benefício próprio e não em prol da igualdade Esta «classe dominante» poderá ser grande ou pequena, de grupo ou de indivíduo, poderá estar nas mãos de quem governa, ou de grupos que controlam o governo, mas, ela existe, esta é uma verdade incontestável

Outrora, a capacidade física oferecia oportunidade aos aristocratas de «classe» Hoje, porém, o avanço extraordinário da tecnologia e a ciência restringiu a «classe dominante" aos virtuosos e dotados de inteligência privilegiada. A força física a beleza a polides o senso de humor curvam se ante a inteligência, tornando aquilo que anos atrás dominava, em dominado.

Não obstante os muitos defeitos dos regimes democráticos, tais como: mediocridade, inconstância, carencia de bravura, campo propício para se corromper mentalidades humanas, é ainda um regime que maiores oportunidades oferece aos nutridos de nobres sentimentos, aos devotados às sublimes ambições, aos realizadores e devotados ao trabalho. Numa Demacracia todos podem possuir terra e trabalhá la para si, se assim o preferir; se quiser poderá almejar cargo remunerado e ganhar o suficiente para levar um padrão de vida compatível com a dignidade humana e com suficiente segurança para a velhice, quando não poderá mais trabalhar. Todos podem possuir sua propriedade e a ter o direito de desfrutar de mais de uma propriedade se observar a lei e a ordem

Agridem aos mais rudimentares princípios de Justiça Social os que esejam igualdade absoluta Não é justo que quem nunca se esforçou levar padrã de vida igual ao que passou anos e anos aplicando para conseguir segurança. É de muito bom senso que existam as elites, um grupo controlador e uma aristocracia e que vivem regaladamente, mas, que se dê ao humilde um padrão de vida mais razoável e oportunidade para galgar a aristocracia, se para tanto se fizer merecedor pelo trabalho e pelo estudo. É muito fácil derrubar uma aristocracia economica, todavia, ninguêm pode derrubar uma aristocracia de inteligência.

---

(atkelta iš 3 pusl.)

ar vyrai, perėję per visus alkoholiko namiškių vargus.

Žalys kumštelėjo Čerkaus slėpsnon:

— Matai, tarp mūsų visi esame lygūs ir visi kits kitą suprantame, tai nevaidiname ir nesivaržome Kiekvienas šioje salėje žino, jog alkoholizmas yra liga, ne gėda

— O, kad tai žinotų mano žmona — atsiduso Čerkus

— Sužinos. Būk kantrus. Palengvėle viskas ateis.

Kalbėtojas toliau pasakojo, jog pirmą kartą susitikęs su AA prieš 4 metus, Kiek jis privargęs iki išmokęs laikytis blaivus, iki atsigavęs dvasiškai, iki atgavęs savigarbą

Ko pats milžinas nepasakė, tai papildė Skuonys ir tai Čerkui pada é dar didesnio įspūdžio Tas vyras išmoko tikro vidinio nusižeminimo, apie kurį nekalbama bet be kurione gali apsieiti nė vienas alkoholikas. Šauniai atrodąs kalbėtojas kažkur rado jėgų išsikapanoti iš nusiminimo ir nevilties prarajos, atgauti savo šeimos meilę, garbingą vietą bendruomenėje ir 15 000 dol. metinės algos savo specialybėje. Sykiu jis nusikratė ir «užsispyrėlio, įkyraus pasiputėlio» skėryčiojimosi suprato ir prisipažino savo silpnybę ir pajuto kitokių, net dvasinių vertybių grožį ir vertę O tai pripildė jo širdį savotiškai giedro pasitenkinimo.

— Nejaugi ir man tai būtų galima pasiekti? — paklausė Čerkus.

— Galima. Tik ne pačiam vienam, — atsakė Skuonys,

— Bet jei pasinaudosite AA duodamomis priemonėmis, tai negalite nelaimėti.

J. Kidykas

(Bus daugiau)

## Congresso da Juventude

No ano vindouro, durante a Semana da Festa das Canções, será efetuado o Congresso da Juventude Lituana em todo o Mundo. Espera se que o ano de 1966 seja declarado o Ano da Juventude e, no seu verão, sejam organizados círculos de trabalho para toda a juventude,

O Comitê do Congresso da Juventude, em sua primeira declaração dirigiu se à «juventude lituana do mundo livre, convidando a para, através do idealismo e do entusiasmo de sua mocidade, abrir caminho para uma mais estreita convivência e colaboração a fim de vencer a luta pela liberdade da Lituàeia. O Comitê pede de todos os lituanos, a atenção e a ajuda,

Como será o Congresso? Não será empanado pela Festa das Canções, programada para aquele mesmo ano? De què maneira deve realizar se essas perguntas será dada pela própria juventude, com seu trabalho, que ainda não foi efetivamente programado. Talvez seja bom que, para êsse Congresso estão convidados todos que «se sintam jovens».

---

Jaunučių ateitininkų susirinkimas vyksta šeštadieniais 3 val. po pietų tiems vaikams kurie kalba lietuviškai o penktadieniais 5 val. p. p. tiems lietuvių vaikams, kurie lietuviškai dar nemoka.

---

Vyresniųjų ateitininkų valdyba praėjusį šeštadienį buvo nuvykusi pas Cipó klebona kun. J. Šeškevičių tartis Jaunimo Šventės rengimo reikalais, o taip pat dėl gyvojo paveikslo, kurį ateitininkai žada pastatyti birželio įvykių minėjimo programoje.

---

Rinkimuose į Ateitininkų Federacijos Tarybą S. Paulyje balsavo 75 ateitininkai.

---

# 25 Genocido Metai

LIETUVA! Sunku įtikėti, kad jau 25 metai nelaisvės pančiai surakinę darbščias rankas, užgniaužę skambias dainas, sutripę tylias maldas mūsų tautos.

22 metai nepriklausomybės, vis sunkiau beatsveria 25 metus vergijos!

Tačiau tauta dar liko gyva ir didžioji skriauda kas kartą vis labiau svilina jos širdies atvirą žaizdą!

Genocidas Lietuvoje pareikalavo nuo 1940—1955 m. virš 800.000 aukų. Tai yra vieną ketvirtadalį Lietuvos gyventojų. Tačiau genocidas tuo dar nesibaigia. Šiandieną jis vykdomas kitu būdu: jaunimas, tariamai, vežamas «laisvu noru» darbams į Kazakstaną; baigusieji augštąjį mokslą skiriami į «pelningesnes» vietas Rusijos gilumoje; grįžusieji lietuviai tremtiniai iš Sibiro negauna Lietuvoje darbo ir todėl priversti grįžti atgal, kur ne vienas sukuria jau mišrią šeimą. Kova su bažnyčia vedama tam, kad palaužus žmogų dvasiniai, butų lengviau jį pavergti savo tikslams.

Tas baisusis komunistinio imperializmo nusikaltimas lieka įamžintas žmonijos istorijos lapuose, kaipo pats tamsiausias ir niekšiškiausias epizodas, kuriuo grobikas šiandieną taip begėdiškai didžiuojasi, iškilmingai švęsdamas 25 metų Lietuvos užgrobimo sukaktį. Jis kelia kruvino slibino puotą, kurioje, grasinimais verčiami pavergtieji, himnais ir šokiais «garbina» savo BUDELĮ!

Šiandieną sovietai pasipuošę vainikais, ordenais ir «žvaigždėmis», «sputnikais» ir «laikomis», «gagarinais» ir «marinomis» giriasi pasiekę žvaigždynų kelią. Tačiau, KOKIA KAINA jie pasiekė visų tų savo «laimėjimų»? — Paklauskime jų, kiek tremtinių vergų dirba Sibiro tundrose, Kazakstano plėšiniuose, kaip gyvena kolūkių darbininkai ir kaip jie apmokami? Paklauskime, kiek lavonų skraido pasimetę erdvėje? — Ne, jie niekada to nepasakys, nes jų sukurtas iš žmonių griaučių, kraujo ir ašarų stabas pasaulio akyse subirėtų į dulkes!

Tik teroru, demagogija ir genocidu sovietai «atlaiko» savo «prestižą».

Už juos kalba tie kryžiai kurie laukinėmis gėlėmis iš siskleidžia ant nežinomų kapų, didvyrių žuvusių už laisvę. Tais kapais nusėta ne tik Lietuva, bet visas Sibiras, nuo Uralo iki Vladivostoko. Apie juos neužsimena budelis, bet mes tebesame jo aukų liudininkai ir mūsų šauksmą turi išgirsti pasaulis: GANA VERGIJOS — MES TROKŠTAME LAISVĖS LIETUVAI!

Tie trumpai paminėti faktai, tepaskatina mus kovai prieš nutautėjimą.

Gausiai susirinkę «Liūdnojo Birželio» minėjime įrodysime kad esame ir liksime jautrūs mūsų tautos didžiajai skriaudai ir kol nebus gražinta Lietuvai nepriklausomybė mes nenurimsim — Ne!

H. M.

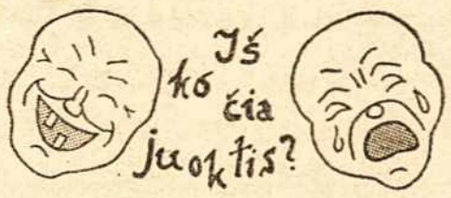


## RAKČIUKAS

Užpykęs nešikas, kad kelevis nenorėjo užmokėti jam už nešimą švystelėjo čemodaną į jūras.

Kiti sako: Žiūrėk, tavo čemodanas jūrose.

— Tai nieko, nes rakčiukas pas mane.

## VAISTAI

Vienas storas vyras atėjo pas gydytoją prašyti vaistų, kad suplonėtų. Daktaras ir sako

Prisilaikykite dietos: riekelė juodos duonos su margarinu, veršienos kotletas arba vištos kulšelė, baltas sūris ir pora obuolių kasdien.

— O kaip tuos vaistus vartoti? Ar prieš valgį, ar po valgio?

## NESUPRANTU

Kas išriš man šį klausimą, gaus pora šimtų kruzeirų. Aš kai buvau 8 metų, o mano seseria 4, aš visiems sakydavau, jog esu senesnis dvigubai už seserį, o dabar, kai sulaukiau 77 metų, jau esu dvigubai senesnis. Kaip čia atsitiko?

E. D.

## NETEKUS KLAIPĖDOS

Kai Hitleris atėmė Klaipėdą Lietuvoje buvo šaukiami mitingai, kad nuraminus žmones. Toks mitingas buvo ir Jonavoj. Užlipo kalbėti miesto galva, arba burmistras, po jo pasirodė viceburmistras i laužyta kalba pradėjo žydžiuoti

— Jums neseniai kalbėjo miesto galva, o dabar kalbės miesto pusgalvis ir jūs nenusiminkite, kad nustojote išeinamos vietos į jūras, dabar mes esame priversti stiprinti Lietuvos vidurius ir t. t.

## LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol.

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 9,30 val.. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį:
Parque das Nações 10 val.
Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val.
Bom Retire, 10 val;
Utinga 18,00 val.,

Trečią:

Agua Rasa 8 val.,
Moinho Velho 11 val.,
Lapa 16 val.,

Paskutinį:

Vila Anastacio 8,30 val.,
Vila Bonilha 10 val.
V. Prudente 18 val.

## LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val

Sekmadieniais 10,30 iki 11 val. 19, 25; 31 ir 196 metrų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELĮ PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas

atlieka visus teisinio pobudžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai

Residencia: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31 2548

Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.o - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 ik 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.
MÁQUINAS E ACESSORIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO
Caixa Postal, 2093 — Tel. 63 7340
Fábrica e Escritorio:
Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara
V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS
Petras Šukys
gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapeba, 45, Fone : 63-4258 Vila Zelina (arti R. Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.
RUA COSTA BARROS, 356
TEL. 63-3285 — VILA ALPINA
Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių.
Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
"SOFIJA"
Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.
Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)
Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»
Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę -
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!
Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289, S. Paulo
Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų
SIUVYKLOJE LAURO
Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo
Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA
IRMAOS CARRIERI LTDA.
Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223
Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO
EMBU FONTE DOS JESUITAS

LIETUVOS NACIONALINĖ MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Mūsų Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

MOOCA, LIETUVIŲ NAMAI.

Praėjusį šeštadienį Tėvas Jonas Bružikas išvyko į JAV sveikatos pataisyti Grįs prieš Kalėdas. Amerikoje jo adresas yra: 2345 West 56th Street Chicago, Illinois, 60636. EUA.

---

ATEINANTĮ ŠEŠTADIENĮ, birželio 5 dieną, 3 val. po pietų prasidės pirmosios lietuvių kalbos pamokos jos dar nesimokiusiems vaikams. Tuo pačiu metu bus pamokos ir studentams norintiems labiau pasitobulinti ir su ipažinti su lietuvių kalbos literatūra.

---

MOOCOS CHORO REPETICIJOS vyksta kiekvieno antradienio vakarą 20 valandą. Rengiamasi dainų koncertui. Ir buvusieji VYČIŲ choro nariai ir jaunimas kviečiamas įsijungti choran. Ypač reikalinga sopranų ir tenorų,

---

ŽURNALISTIKOS KURSAI! Kas iš jaunųjų «M L.» skaitytojų norite pasimokyti, kaip rašyti žinutes ir straipsnius laikraščiams, tie atvykite birželio 13 d 14 val, į Mookos lietuvių namus. Redaktorius ruošia žurnalistikos kursus.

---

SVEČIAI IR ŠEIMININKAI.

«Jei šiandien laisvojo pasaulio lietuvių sostinėje nebūtų Jaunimo Centro, nežinia kiek stipri čia bebūtų lietuvybė, kiek lietuviškas būtų mūsų jaunimas ir kur mes visi prisiglaustume. Tik vienas faktas, kad per Jaunimo Centrą metų bėgyje pereina tarp 75 ir 80 tūkstančių lietuvių, aiškiai liudija, kaip tie rūmai yra reikalingi lietuvių visuomeniniam, kultūriniam gyvenimui ir jaunosios kartos švietimo reikalams.

KAIP JAUNIMO CENTRAS TARNAUJA LIETUVIAMS? Į tai teatsako skaičiai, Jaunimo Centras turi tris sales 8 klases lituanistikos mokyklai ir susirinkimams, 2 klubus, 2 didesnes patalpas žaidimams ir šokiams, virtuvę, rūbinę, skaityklą, direktoriaus patalpas. Didžioji salė turi 850 sėdimas vietas, Čiurlionio galerija — 500. Jaunimo Centre yra prisiglaudę: Čikagos aukštesnioji lituanistikos mokykla Pedagoginis Lituanistikos institutas, Lietuvių opera, Čiurlionio meno galerija, meninin kų klubas, studentų ansamblis, sporto klubas, Filatelistų Sąjunga, Tarnautojų Darbuotojų Sąjunga, Pasaulio Lietuvių arkyvas ir visa eilė kitų organizacijų (net 45!) Čia pat yra skautų būklai, ateitininkų ramovė, ir t.t.

1963 m. Jaunimo centre įvyko 7 teatro spektakliai, 12 koncertų, 14 minėjimų. 107 paskaitos, 97 parengimai. 9 vakarienės. 540 susirinkimų. 11 meno parodų. 216 choro ir teatro repeticijų. 97 tautinių šokių repeticijos, 23 religinės paskaitos bei susikaupimų dienos. Po ranka dar nėra 1964 metų statistika Bet ji tikrai prašoka čia suminėtą 1963 m statistiką.

Perkimėta Salė

Todėl praėjusio advento metu įvykusioje metinėje Jaunimo Centro vakarienėje, salė «lūžo» nuo žmonių spūsties, ir jau buvo aiškiai pabrėžiamas reikalas Jaunimo Centrą didinti, nes Čikagos lietuviai jame nebe elpa. O kas įvyko prieš savaitę, kai kovo 7 d. Jaunimo Centre vykusioje skautų Kaziuko mugės 3—4 valandų laikotarpyje suūžė su gūžėjo 7—8000 lietuvių minia. Spūstis buvo tokia baisi, kad vos ją atlaikė Jaunimo Centro rūmai.

Štai kokios didelės pagarbos nusipelnę, ir kokį milžinišką darbą lietuvybei atliko ir atlieka Tėvai Jėzuitai, Čikagoje pastatę ir visuomenei pavedę Jaunimo Centro rūmus,

Telpa Visi

Taip, čia telpa visi: ateitininkai, santariečiai, skautai mažlietuviai, menininkai, sportininkai, šokėjai ir t.t,

Šitaip VI Ramojus aprašo kovo 19 dienos «DRAUGE» Jaunimo Centro veiklą JAV, Čikagoje.

Trejetas lietuvių Tėvų Jėzuitų perėmė Mookos Dr, Vinco Kudirkos rūmus tokiam pat tikslui. Jie jau gerokai atnaujinti ir toliau dar tvarkomi. Šiomis dienomis prasidės lietuvių kalbos pamokos. Jau keletas mėnesių lavinasi nors dar nedidelis choras Greitu laiku bus galima jaunimui pasportuoti ir pasišokti Rengiama eilė paskaitų ir jaunimui ir suaugusiems svarbiais klausimais. Tikimasi dar prieš Kalėdas pirmojo vaidinimo ir dainų koncerto.

To žinoma, nepadarys trys minėti Tėvai Jėzuitai Bet jų darbas jau pradeda išjudinti vis daugiau mūsų žmonių, ir yra pagrįstų vilčių, jog Mooka rimtai lenktyniaus su Čikagos Jaunimo Centru, o São Paulo lietuviai čia jausis ir svečiai ir šeimininkai.

J. Vėtra.

---

Šv. Juozapo Vyrų Brolija šį sekmadienį tuoj po sumos mokykloj už Bažnyčios šaukia visuotinį narių susirinkimą, kur bus svarstomi įvairus Brolijos reikalai,

Visų narių dalyvavimas būtinas.

Valdyba

# Broliai ir Sesės Lietuviai!

MŪSŲ GINKLAS — NEGĘSTANČIOS VILTYS IR NUOŠIRDI MALDA.

Į idėmėkite, kad Šv. Misios už Lietuvą bus BIRŽELIO 13 D. (SEKMADIENI) 11 VAL. 30 MIN. S. Paulo katedroje.

VISI LIETUVIAI KVIEČIAMI GAUSIAI DALYVAUTI!

---

Aviacijos saržentas MEČYS MISIUKAS, sūnus Antano ir Saliomėjos Misiukų, birželio mėn 5 d. 18 30 val, N S. Auxiliadora parapijos (Luz) bažnyčioje sumainys žiedus su MARILENE de OLIVEIRA Jauniesiems giminės ir artimieji linki laimingo gyvenimo,

---

Dar viena vilazelinietė New Yorke sukurs šeimos židinį BRONĖ BUDIEJUTĖ, neperseniai išvykus į New Yorką birželio mėn 12 d, sukurs šeimos židinį su JONU RUŠKIU, Jaunav džiai apsigyvens New Britaine, Conn Daug laimės jauniesiems. Jaunoji ilgą laiką V. Zelinoje aktyviai reiškėsi Filhas de Maria veikime, uoliai talkino parapijos darbe

---

Gegužinėse pamaldose Vila Zelinoje lietuviai gausiai lankėsi vakarais ir giedojo Birželio vakarais bus birželinės pamaldos tuo pat laiku.

NEUŽMIRŠK IR ATSILANKYK

į š m. liepos mėn. 3-čią dieną ruošiamą Dr Jono Basanavičiaus vardo lietuvių mokyklos Globėjų

**VAKARA,**

kuris įvyks to paties vardo mokyklos salėje, rua Camacan, 625, V. Anastazijoje.

PROGRAMOJE: 1. Alf Žibo padaryto filmo «III-sis Pietų Amerikos Lietuvių Kongresas S. Paulyje parodymas
2. Koncertinė dalis, kurią atliks jaunos meninės jėgos
3 Šokiai ir žaidimai grojant puikiam orkestrui.

Pradžia 20 val vakaro

Pakvietimus ir staliukus galima iš anksto gauti pas Globėjų Valdybos narius arba pas p Juozą Karpavičių prieš Centralinį paštą.

RENGĖJAI

---

DĖMESIO! DĖMESIO!

Kiekvieno Brazilijos lietuvio talka reikalinga ir toliau išlaikyti vienintelį mūsų savaitraštį!

KAS DARYTINA?

VISŲ PIRMA: užsimokėti praėjusių metų skolas. Už praėjusius metus Cr.$ 1.500,00

ANTRA: tučtuojau atnaujinti prenumeratas šiems 1965 metams, nelaukiant jų galo. Mums reikia mokėti už spaudos darbus ir popierį ne metų gale o kiekvieno mėnesio pabaigoje Todėl pinigai reikalingi dabar, jau metų pradžioje.

Šių metų «Mūsų Lietuvos» prenumerata Brazilijoje ir visoje P. Amerikoje yra 3 000 kruzeirų. RĖMĖJO PRENUMERATA 5.000 kr. GARBĖS prenumerata 10 000 kr. ATSKIRO numerio išleidimas 30 000 kr. Rėmėjų ir garbės prenumeratos labai palengvintų laikraščio leidimą ir jo pagerinimą, dedant daugiau nuotraukų iš lietuvių gyvenimo.

TREČIA: užsakykite «M.L» jos dar neįmantiems savo giminėms ir draugams.

KETVIRTA: Kam neįmanoma užsimokėti pilnos bent paprastosios metinės prenumeratos (3.000 kr.), tas tegu žodžiu ar laišku pasitaria su «M. L.» administratoriu. Gali būti tikras, kad «M. L.» nenustos jo lankyti.

Pinigus «M L.» galima siųsti arba registruotu laišku, išrašius čekį tėvo J. Bružiko vardu, arba įteikiant juos laikraščio platintojams ir išnešiotojams. Aiškumo dėliai iš visų reikalaukite pakvitavimo, kad pinigus įmokėjote.

Už Tamstų malonų bendradarbiavimą iš anksto dėkoja.

«Mūsų Lietuvos» Administratorius
T. Jonas Bružikas, S. J.

---

ATSKIRO NUMERIO KAINA 75,00

---

LIETUVOJE, Ratnyčios miestelyje (netoli Druskininkų) gegužės 15 d. mirė jėzuitas Tėvas JONAS PAUKŠTYS. Buvo gimęs Kurynės kaime, Zapyškio parapijoj.

---

Prel. K. Miliausko draugai bei prieteliai toliau prašomi prisidėti prie ligoninės išlaidų apmokėjimo. Šios savaitės trečiadienį ligonis buvo atvežtas iš Campinas į São Paulo pas gydytojus. Tą pat dieną buvo nuvežtas atgal į Campinas į sanatoriją: Parvežė ir atgal nuvežė Jonas Jodelis.

Liet S ga Brazilijoje nutarė Prel, Miliausko ligoninės išlaidoms padėti apmokėti, suruošti vakarą—pobuvį Vila Anastaziečiai irgi šiam tikslui dalį pelno žada skirti iš ruošiamo vakaro

Viena parapijietė (kuri prašė vardo neskelbti) iš savo algos išlaidų padengimui kas mėnuo skiria po 10 000 kruzeirų Prelatas F. Bartkus, iš Dallas, JAV, kas mėnuo pasižadėjo prisiųsti po penkiolika dolerių.

Ligoninės išlaidos šiuo metu yra kas mėnuo nuo 136 tūkstančių ligi 150 tūkstančių. I šią sąskaitą neįeina rubų bei apsiavimo pirkimas.

---

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS VILA ZELINOJE

Pradžios mokyklos mokiniams šv Juozapo mokykloj, už bažnyčios, antradieniais ir ketvirtadieniais pusiau dvylik tos valandos. Šias pamokas prašomi lankyti rytinės ir popietinės grupės mokiniai.

Gimnazijos mokiniams lietuvių kalbos pamokos kol kas tik ketvirtadieniais, 12,15 val. gimnazijoje

Lietuviai tėvai, paraginkite mokinius, kad uoliai lankytų lietuvių kalbos pamokas.

---

Paieško K. Baltus gyv. Š, Amerikoje St Pikansko, jo žmonos Anastazijos ir jų vaikų, kilusių iš Aukštakalnių km. Rokiškio apskr., Į Braziliją atvykę apie 1927 m.

Žinantieji apie juos prašome pranešti S. Paulo lietuvių klebonui Mons. Pijui Ragažinskui — V. Zelina.

---

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas

JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje.
Rua B de Itapetininga, 262, 4.o and, sala 406, Tel 35 8873,

---

— VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5975

Tėvų Jėzuitų adresas:
RUA LITUANIA, 67, MOOCA, 13, S. PAULO.

Telefono dar neturi, bet galima skambinti farmacijai, 93—2341 ir prašyti, kad juos pašauktų.